

dels ved Ømarbejdning af ældre Krudt i de følgende Åar bragt en saa stor Beholdning af Krudt tilstede, som ifølge tidligere Bestemmelser var fastsat for de 11" og svære 84 Pds. Riffelkanoner.

Da dette hydrauliske Presserkrudt imidlertid gav noget mindre Begyndelseshastighed for Projektilet, altsaa mindre Ryttewirkning, fortsatte man Forsøget paa at udvile Presserkrudtet i Hætning af at forøge Ryttewirkningen uden at forøge Anstrengelsen for Kanonen; man støttede sig ved Forsøgene nærmig til de Ophysninger, som det havde været muligt at erholde fra de to store Krudtfabrikter, Waltham Abbey i England og Wetteren i Belgien. Artilleriet har for Dileblaget haadant Krudt, pebble powder, fra Frederiksverk under Prøve, og dette har i en 9" Bagladelanon givet en Begyndelseshastighed, der nærmede sig til den, som opnaaedes ved samme Ladning Wetterens Krudt, samtidig med at Anstrengelsen paa Kanonen af Trykmaaleren angaves betydelig mindre ved Frederiksverks Krudt end ved Wetterens. Man tør saaledes nære grundet Haab om, at man her i Landet befinner sig paa den rette Vej, og at det om fortære Tid vil kunne lykkes at bringe Spørgsmaalet om Fremstillingen af et for de føvereste Kanoner passerende Krudt til en heldig Afløftning; men Fabrikationen i det Store vil dog i Finantsaaret 1874—75 og alene ved Hjælp af de ordinære Bevillinger ikke kunne komme i en saadan Gang, at de paagjeldende Piecer kunne faae en nogenlunde rimelig Forsyning, hvorfor det maa skjønnes nødvendigt at høje en Beholdning pebble powder tilveiebragt fra Wetteren, hvis Krudt forinden tør anses for at være noget af det bedste. En saadan Foranstaltning maa man ogsaa saa meget mere anbefale, som andre Regjeringer, for hvem langt større Midler og Raaderum ved Forsøgs Anstilelse i ovenantydede Hætning maa antages at staar til Ejendele, have maattet ty til samme Forholdsregel; saaledes have, efter hvad der er Artilleriet bekendt, saavel den engelske som den franske Regjering fordeles betydelige Bestillinger i Gang ved Wetteren, hvorfra ogsaa den svenske Regjering ifjor har modtaget henved 1,200 Centner Krudt.

Det opførte Belsb. 45,000 Rd., er beregnet paa en Anstafslæse af c. 1,000 Centner Krudt fra Wetteren, idet Bekostningen pr. Centner, inklusive Emballage og Transport hertil, vil andrage c. 41 Rd., medens Restbeløbet, 4 Rd. pr. Centner, medgaard til Told; af det hele Beløb vil kunne altsaa de 4,000 Rd. til Told anses som blot en Berjursum, der atter vil komme til Indtegt paa en anden Konto i Statsregnskabet.

Før saa vidt en Del af Partiet anføres fra Frederiksverk-Krudtverk, vil der for hvert fra Frederiksverk anført Centner besparet c. 7 Rd. pr. Centner i Told.

Endelig tilspies, at da Ladningen af pebble powder for en 11" Kanon skjønnes at kunne ansettes til gennemsnitlig 75 Pund, vil det ommeldte Kvantum af 1,000 Centner give en Forsyning for de tilstedevarende 11" Kanoner af c. 40 Skud pr. Piece, altsaa omtrent $\frac{2}{5}$ af den for disse Kanoner anfælaade mindste Forsyning."

Angaaende dette Spørgsmål har Krigsministeren endvidere i Skrivelse af 23de Februar 1874 meddelt:

"At Skydeforsøgene med nogle af de senere Prøver af Frederiksverks nye storkornede Krudt (Pebble-powder), saavel i den 9" Bagladelanon, som i den 11" Kanon, have givet saa gode Resultater, sammenlignet med Wetterens og Donse Krudt, at Krudtverket den 21de dennes er blevet beordret til at begynde Fabrikationen af det Kvantum af denne Slags Krudt, som kan leveres for de endnu tilbagestaande ordinære Midler."

Førstallet kan ikke anbefale denne extraordinære Bevilling; Mindretallet foresluer bevilget Halvdelen af Belsbet.

187) Ny Konto (20). Skrivelse af 15de Januar 1874 fra Krigsministeren:

"Foranlediget ved Krigsministeriets fortrolige Skrivelse af 22de April f. A. blev der paa Finantsloven for 1873—74 under § 25 „Til Forsøg og Projektering paa Spøbæfestnings Omraade“ bevilget et Belsb. af 34,000 Rd.

Saaledes som jeg i en Konference om denne Sag med det daværende ærede Finantsudvalg udalte, har jeg laadt Spørgsmaalet om, hvorvidt flydende Forter vilde egne sig til at indtræde som Led i Københavns Spøbæfestning, saaledes at disse vilde kunne træde i Stedet for faste Forter og da naaelig for det, man har paaregnet opført paa Stubben, behandle af en særlig Kommission; — ligeledes har jeg sat et andet den Gang berørt Spørgsmål til Behandling af en Kommission, nemlig hvorvidt der for de fra forskjellig Side paatenkte Udvidelser dels af